

# As fontes de información das noticias do *Prestige*

Marta F. Agraso, Fins Eirexas e  
María Pilar Jiménez Aleixandre

Dpto. de Didáctica das CC.  
Experimentais, USC

# Obxectivos

- ü Analizar as **fontes de autoridade** da información ambiental, en xeral e para o caso *Prestige*.
- ü Relevancia do **mundo científico** na transmisión de información ambiental.
- ü **Fontes de información:** Persoas, entidades, documentos ou medios citados explícitamente nos textos xornalísticos.

# Metodoloxía

- ü Revisión diaria dos **xornais** *La Voz de Galicia, O Correo Galego/Galicia Hoxe, El Progreso, La Región e Faro de Vigo*, durante o 2002.
- ü Indexar os textos ambientais nunha **base de datos**. A unidade de análise é o texto xornalístico.

# As fontes de información

ü Catro **categorias**:

ü *Revistas*

ü *Outros medios e axencias de prensa*

ü *Institucións*

ü *Voces expertas e axentes sociais*: Persoas ou colectivos (agás institucións)



# A comunidade científica como fonte de información

ü Análise centrada nas categorías de *institucións* e *voces expertas*.

ü Establecéronse **subcategorías** (informe xeral):

ü ***Institucións:***

- ü Centros de investigación.  
Ex. CSIC, Ifremer, etc.
- ü Organismos internacionais.  
Ex: ONU, FAO, etc.
- ü Universidades
- ü Administracións.

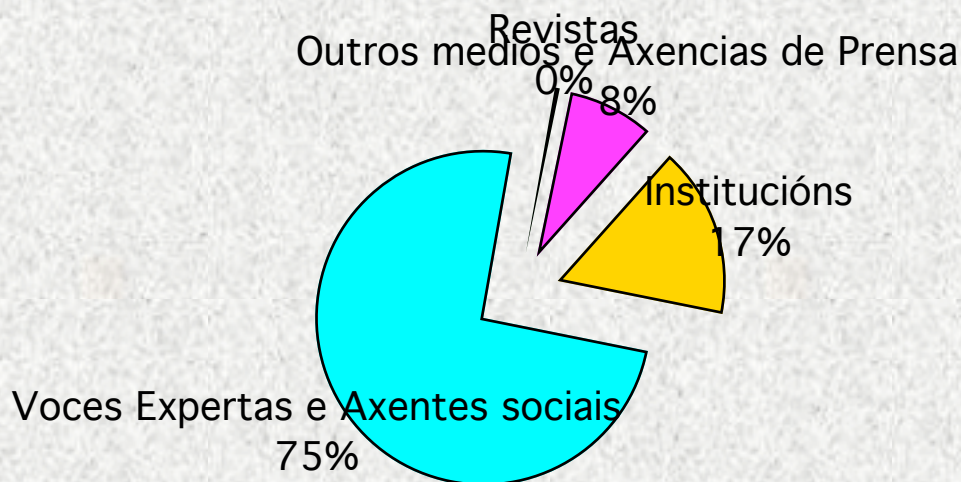
ü ***Voces expertas:***

- ü De administracións.
- ü De partidos políticos
- ü De organismos científico-técnicos
- ü De sindicatos e empresas
- ü De universidades
- ü De ONGs
- ü De outros colectivos sociais

# Resultados xerais: fontes da información ambiental

Rexistros **con fonte**: 66,7% (5395)

Rexistros **sen fonte**: 33,3% (2689)

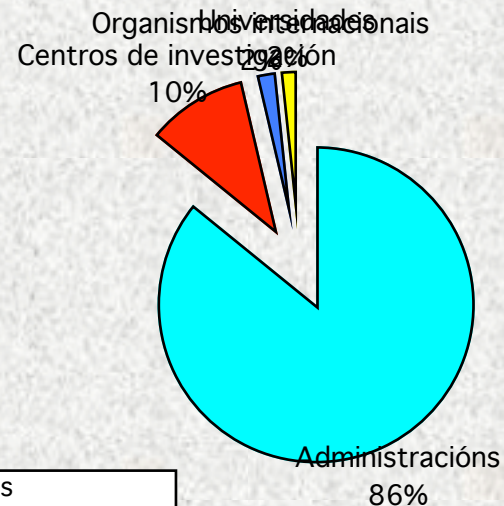
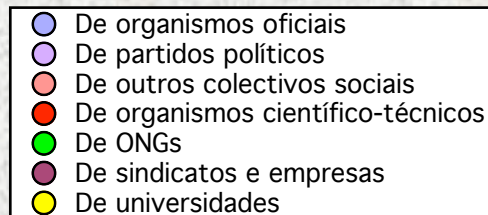
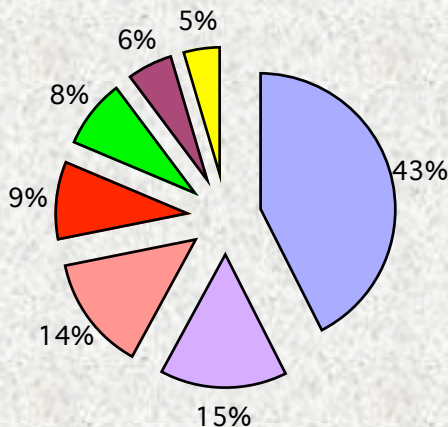


# Resultados xerais: o papel da comunidade científica

Porcentaxe de fontes científicas:

ü Como *Institucións*: 12,2%

ü Como *Voces expertas*: 14,1%  
(Para Biotecnoloxía, o 50%).



# Caso *Prestige*: fontes de informação

Rexistros **con fonte**: 59,1% (1579)

Rexistros **sen fonte**: 40,9% (1092)



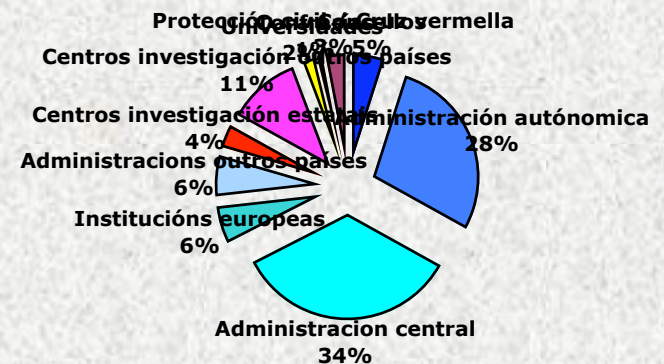
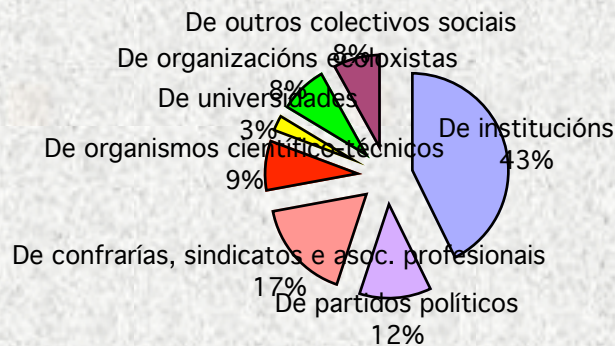


# Caso *Prestige*: o papel da comunidade científica

Porcentaxe de fontes científicas:

ü Como *Voces expertas*: 11,5%

ü Como *Institucións*: 16,7%



# Conclusións

üInforme xeral: **escasa presenza** da comunidade científica como fonte de información. As universidades atópanse en último lugar.

üCaso *Prestige*: **pouca representatividade** dos científicos e os centros de investigación fronte ás distintas administracións.

üOs centros de investigación **estranxeiros triplican** en presenza aos **españóis**.

# Discusión e implicacións didácticas

- ü Análise **crítica de noticias** de prensa: confrontar distintos puntos de vista dos medios sobre a realidade.
- ü Análise **crítica dos textos científicos**: avaliar afirmacións e prediccións e confrontalas coa propia experiencia.



# Análise crítica de noticias de prensa

14 de novembro: o “Prestige” deixa un ronsel de fuel

Comparativa de portadas do día 15

VIERNES, 15 DE NOVIEMBRE DEL 2002 | A CORUÑA

## La Voz de Galicia

NÚMERO 29.521 | AÑO CXX | PRECIO: 1€ | www.lavozdegalicia.es

INTERNACIONAL

EL FBI A LERTA A LOS HOSPITALES DE EE. UU. ANTE UN POSIBLE ATENTADO TERRORISTA | 25



El buque fue dejando atrás, a medida que se desplazaba, cerca de 3.000 toneladas de fuel que escaparon de los dos tanques afectados por el golpe de mar

Tres remolcadores alejan el petrolero a 120 millas y se prohibirá que toque puerto español

## El «Prestige» deja ya una mancha de 37 kilómetros que roza la costa

Especialistas holandeses se hacen cargo del buque para mitigar el daño

El barco llegó a estar a cuatro millas de Muxía y se veía desde tierra

Desconcierto en los puertos por la falta de medidas contra la contaminación

La UE pide explicaciones por las pésimas condiciones del barco | 2 a 12

## O correo galego

Único xornal en galego

• Vendas: 15/11/2002

• Fundado no 1984. Nº 1.212

• Director: X.M. Rey Naveas

• 0,90 Euros

• <http://www.correogalego.es>  
• <mailto:correogalego@correogalego.es>



## MÍNIMO PERIGO DE MAREA NEGRA

O “Prestige” verteu tres mil toneladas de fuel que ocupan 37 quilómetros de longo cun ancho de 200 metros ♦ Tras lograr arrancar os seus motores, o petroleiro afastouse da costa galega axudado por remolcadores ✱ España acusa o Reino Unido de non revisar o barco en Xibraltar ■ Páxinas 5 a 7

Foto: Lavandeira, JR



# Análise crítica de textos científicos na prensa

MIÉRCOLES, 8 DE ENERO DEL 2003 | A CORUÑA

## La Voz de Galicia

### El «Nautilo» confirma que el fuel del «Prestige» seguirá llegando a la costa

#### LA VOZ. REDACCIÓN

El fuel que aflora de los tanques del *Prestige* a 3.500 metros de profundidad seguirá llegando a la costa gallega. Así de rotundo se manifestó ayer el instituto francés Ifremer, propietario del minisubmarino *Nautilo*, contratado por el Gobierno para sellar el petrolero. Su portavoz, **Guy Herrouin, negó de forma tajante que el chapapote se evapore o volatilice una vez que alcanza la superficie, una tesis defendida por uno de los organismos que asesora al Ministerio de Fomento.**

La tesis que defiende el organismo galo (equivalente a lo que representa en España el Instituto de

Oceanografía) confirma lo que ya se ha puesto en evidencia desde hace unos días: que el litoral gallego, sobre todo la Costa da Morte, está padeciendo una nueva oleada de fuel. Los helicópteros de la Consellería de Pesca detectaron el pasado sábado varias manchas, alguna de hasta 20 metros, a unas 30 millas de la costa entre Fisterra y Corrubedo. Fuentes próximas al dispositivo de vigilancia confirmaron esta amenaza, si bien matizaron que al día siguiente ya habían perdido su rastro debido, posiblemente, a que se habían sumergido y se desplazan entre aguas.

## O correo galego

### O fuel que aínda perde o 'Prestige' podería non chegar á costa galega.

O Correo Galego. 7/1/2003

**A bióloga Kathy Scanzel, membro do equipo técnico que asesora o Goberno desde que se produciu a rotura do *Prestige*, asegurou onte que o fuel que segue vertendo o petroleiro non chegará ás costas se se mantén na situación actual. Scanzel ofreceu unha rolda de prensa na Coruña, na que explicou que na zona do afundimento se observa “unha fonte estable de pequenas pingas que saen do buque, en forma de irisacións”.**

“Estas pequenas pingas que saen á superficie esparéxense e rápidamente e fórmase unha película moi fina, que

non é unha mancha de petróleo, senón unha capa moi fina, que é o que chaman irisacións”, matizou. A bióloga aclarou que as irisacións son finísimas películas de fuel, de ata 0,001 milímetros de grosor e de cor gris, que se producen ó subir o petróleo á superficie mariña e espárese na auga.

Scanzel, quen tamén investigou a catástrofe do *Erika*, indicou que as manchas de fuel cada día se fragmentan máis e, por iso, as que están a chegar a Francia son “moitas, pequenas, vellas e castañas”.

# Referencias

- ü Arnoso e col (2003): Costa da Morte, Nunca Máis Chapapote: Experiencias en las escuelas de Cee, Fisterra y Buxantes. *Aula de Innovación Educativa*, 122 pp 12-17.
- ü Jiménez Aleixandre, M. P. (2003): Escolas fronte á marea negra: a teoría crítica posta en práctica. *Dez.Eme*, nº 17, pp. 38-42.
- ü Jiménez, M.P., Eirexas, F. e Federico M. (2003): “Información y comunicación: prensa, sociedad y escuela ante el *Prestige*”, *Cuadernos de Pedagogía*, nº 329.
- ü Jiménez, M. P., Eirexas F. e Federico M. (2003). Informe *O “Prestige” na prensa galega 2002*, parte do proxecto “*Comunicación e medio ambiente: cobertura de cuestións ambientais na prensa galega*”, realizado no marco do convenio entre o Consello da Cultura Galega e a Universidade de Santiago. Disponible: [www.consellodacultura.org](http://www.consellodacultura.org)